

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de vaste commissie
voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Datum	16 juni 2017	Contact	dhr. A. (Aart) Bertijn
Ons kenmerk	20170616AB	Telefoon	06 – 13 20 47 48
Onderwerp	Ronde tafelgesprek 'Investeren in werk voor kwetsbare groepen'	E-mail	abertijn@vgn.nl

Geachte Leden van de vaste commissie,

Op 22 juni a.s. neemt u deel aan het rondetafelgesprek 'Investeren in werk voor kwetsbare groepen'. Graag brengt de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) via deze schriftelijke inbreng de belangen van mensen met een beperking én een laag verdienvermogen naar voren. Deze groep komt in het publieke debat vaak onvoldoende naar voren. Ook gaan veel initiatieven om kwetsbare groepen aan het werk te helpen aan hen voorbij, terwijl er wel degelijk goede mogelijkheden zijn om hen in te passen in het arbeidsproces.

Arbeidsparticipatie belangrijk voor mensen met een beperking

Meedoen in de samenleving en je talenten ontplooiën, dat is voor iedereen van belang en zeker ook voor mensen met een beperking. Ook als deze burger 'maar' beschikt over een relatief laag verdienvermogen. Het participeren in een bedrijf zorgt voor een dagritme, mogelijkheden tot ontplooiing en ontmoetingen en het vergroot het gevoel van eigenwaarde en zelfstandigheid.

Het doel van de banenafpraak was om meer mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te helpen. Het is schrijnend dat deze kwetsbare groep er juist - ondanks alle goede initiatieven - niet in slaagt te profiteren van de Participatiewet en de banenafpraak. Dit moet wat betreft de gehandicaptensector anders en beter.

Opleiding is fundament voor werk

Het beste fundament voor werk is een goede opleiding. Het verkrijgen van een startkwalificatie en 'een leven lang leren' zijn niet voor niets belangrijke pijlers in het arbeidsmarktbeleid van de overheid. Mensen met een verstandelijke beperking ontwikkelen zich echter langzamer dan het reguliere schoolsysteem eist. Zij hebben meer tijd nodig om hun talenten en competenties tot ontwikkeling te brengen. Een verstandelijke beperking vraagt om andere opleidingsmethodieken en deskundigheid waarbij het belangrijk is dat dit *op maat* wordt ingezet. Deze methodieken en expertise zijn door organisaties als het REA-college en de Academie voor

zelfstandigheid in de gehandicaptenzorg ontwikkeld. Bij toepassing hiervan in de praktijk blijkt dat mensen met een verstandelijke beperking dan wel het hoogst haalbare niveau kunnen halen en beter kunnen participeren in de maatschappij. Mocht een regulier diploma toch niet mogelijk blijken, dan wordt toegewerkt naar erkende certificaten en praktijkverklaringen.

Bijvoorbeeld Menno, hij is 20 jaar en heeft een verstandelijke beperking. Menno heeft gestudeerd bij de Academie voor Zelfstandigheid. Hij leerde daar basisvaardigheden, zoals koffiezetten, wassen en koken om zelfstandig te kunnen wonen. Ook heeft hij hier zijn theorie voor zijn brommercertificaat en een horecacertificaat behaald. Nu werkt hij drie dagen in de week bij lunchcafé Deksens in Leiden.

Landelijke structurele financiering is noodzakelijk

De financiering van opleidingstrajecten op maat verloopt zeer moeizaam. Binnen de Participatiewet is het beleid van veel gemeenten gericht op het verkrijgen van werk binnen een half jaar tot een jaar. De bereidheid van gemeenten om te investeren in het opleiden en ontwikkelen van mensen met een lage verdien capaciteit blijkt gering. Maar juist een kleine investering in deze vaak jonge mensen met een lage verdien capaciteit loont een leven lang. Nu niet investeren kan leiden tot een levenslange uitkering. En dat kost al snel € 550.000,- per persoon.

VN-verdrag: Recht op adequaat onderwijs

Verder is in het VN-verdrag voor mensen met een beperking vastgelegd dat mensen met een beperking recht hebben op adequaat onderwijs. Dit recht op een opleiding kan ons inziens niet afhankelijk zijn van de beleidskeuzen van individuele gemeenten. Daarom is er een landelijke structurele regeling nodig om opleidingstrajecten zoals de Academie voor Zelfstandigheid en het REA-college te financieren. Het gaat hier immers om jongeren onder de 27 jaar zonder startkwalificatie op de arbeidsmarkt die door hun beperking niet kunnen instromen in het reguliere beroepsonderwijs. Dit kan in de vorm van structurele financieringsregeling voor organisaties die zich specialiseren in opleidingstrajecten voor mensen met beperkingen. Op deze wijze kan een landelijke dekking worden gerealiseerd.

Een alternatief is de inrichting van een persoonsgebonden ontwikkelbudget of scholingsvouchers als onderdeel van de toekomstplannen die gemeenten samen met de jongeren die het VSO en het Praktijkonderwijs (PrO) verlaten, opstellen.

Participatie loont

Investerings in opleidingen op maat leiden niet alleen tot meer banen voor mensen met een beperking, maar ook in andere waardevolle niet betaalde bijdragen in de maatschappij. Zo leveren ervaringsdeskundigen – in de vorm van vrijwilligerswerk - een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de zorg. Ook binnen sociale

ondernemingen, projecten en samenwerkingsverbanden leveren burgers met een beperking een zinvolle en gewaardeerde bijdrage aan de maatschappij, als betaald werk nog niet mogelijk is. Om het werkkarakter te nadrukken zou, in plaats van een vrijwilligersvergoeding, de mogelijkheden van een participatie-inkomen moeten worden verkend.

Wij wensen u een vruchtbaar gesprek. Graag zijn wij bereid om deze punten nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Frank Bluminck
directeur

